

KARTLEGGINGSFASE – OVERSIKT OVER RELEVANTE TILSKUDDSORDNINGER;

I hht mandatet skal arbeidsgruppa utarbeide en oversikt over relevante tilskuddsordninger på barne- og ungdomsfeltet.

*Arbeidsgruppen skal se på tilskuddsordninger til innsatser som er ment å **bidra til at barn og unge opprettholder tilknytningen** til skole og/eller arbeidslivet.*

Oversikt 1: «Minimumsoversikt»;

Definisjon av «minimumsoversikt»;

Tilskuddsordninger som bidrar direkte;

- a) målgruppen, barn og unge og med mål om at barn og unge skal opprettholde tilknytningen til skole og/eller arbeidslivet
- b) øke kapasiteten eller kvaliteten på de tjenestene som bidrar til at barn og unge opprettholder tilknytningen til skole eller arbeidslivet

Oversikt 2: «Utvidet oversikt»

Definisjon av «utvidet oversikt»;

Tilskuddsordninger som bidrar indirekte;

slik at barn og unge opprettholder tilknytningen til skole eller arbeidslivet gjennom å øke kvaliteten på

- 2.1) foreldre- og nærmiljøstøtte
- 2.2) tjenestene som bidrar
- 2.3) samhandlingen mellom tjenestene

«I Reglementet og Bestemmelsene brukes både begrepene tilskudd og tilskuddsordning. Det er gjort for å kunne markere at dette sakskomplekset har to sider. Den ene er det bevilgningsvedtaket som Stortinget gjør for ett år om gangen, og som resulterer i utbetaling av et beløp til den enkelte mottaker. Da brukes begrepet tilskuddsbevilgning og tilskudd. Det andre er det administrative systemet der tilskudd gis til et bestemt formål og med et regelverk som gjelder over flere år. I denne sammenheng brukes begrepet tilskuddsordning. Dermed blir det også markert at en tilskuddsbevilgning kan omfatte mer enn én tilskuddsordning» (veileder – Om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten, Finansdepartementet).

Oversikt 1 («Minimumsoversikt») Tilskuddsordninger som bidrar direkte overfor målgruppa eller relevante tjenester

Direktorat	Navn på tilskuddsordning	Begrunnelse knyttet til mandatet til arbeidsgruppen, tiltak S og T: <i>Utarbeide en oversikt over tilskuddsordninger til innsatser som er ment å bidra til at barn og unge opprettholder tilknytningen til skole og/eller arbeidslivet</i>	Andre opplysninger (enkeltstående tilskudd, øremerket, satsing)
Bufdir	Støtte til oppfølgings- og losfunksjoner for ungdom.	Målet med tilskuddsordningen er å styrke ungdommenes skoletilknytning, trivsel og mestring, og skal gjennom dette bidra til bedre skoleprestasjoner og øke gjennomføringen i videregående opplæring. Med tanke på økonomireglementets avgrensning er dette en tilskuddsordning og formålet er at midlene skal bidra til at barn og unge opprettholder tilknytning til skole. Ordningen vurderes derfor å være direkte omfattet av mandatet.	Det gis flerårig tilskudd til kommuner. Tilskuddsordningen har et regelverk. Avsatt ramme for 2015: 22, 65 mill kroner, ordningen ble styrket i RNB med 10 mill kroner. I overkant av 10 mill var bundet opp i flerårige vedtak fra 2014, dvs at det for 2015 var 12,3 mill til fordeling.
Helsedir	Skolehelsetjeneste i videregående skole	Styrke skolehelsetjenesten i den videregående skolen.	Kommuner. Beløp 27,6 mill. kroner i 2015 Kontakt; Elin.Johanne.Saether@helsedir.no 24 16 31 44
Helsedir	Psykisk helse i skolen	Psykisk helse i skolen er en tilskuddsordning som har som mål å styrke området psykisk helse i skolen med fokus på bedre læringsmiljø, økt kompetanse, tidlig innsats og samhandling mellom sentrale instanser og tjenester for barn og unge.	Statlige mottakere, Stiftelser, Organisasjoner. Kommuner kan ikke søke. Programmeiere som har vært med i første fase av Psykisk helse i skolen vil bli prioritert. Beløp 16 mill. kroner i 2015 Kontakt; Hildegunn.Brattvag@helsedir.no 24 16 34 62

Helsedir	Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene	<p>Målet med tilskuddsordningen er å øke rekrutteringen av psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Psykologene skal bidra til å styrke det samlede og flerfaglige kommunale tilbudet innen psykisk helse- og rusfeltet. Det omfatter helsefremmende og forebyggende arbeid, øvrig folkehelsearbeid, utredning samt behandling og oppfølging. Psykologstillingen bør utformes slik at psykologens bidrag så langt som mulig omfatter hele spennet fra befolkningsrettet til individrettet arbeid.</p> <p>Samtidig vil regjeringen styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet, spesielt for barn og unge. Forekomst av angst, depresjon og rusmiddelproblemer skal reduseres for å sikre enkeltmennesker mestring og god livskvalitet og redusere totalbelastningen for samfunnet.</p> <p>Kommunene oppfordres også til å søke om å bruke psykologstillingen til å understøtte regjeringens program for "Økt gjennomføring i videregående opplæring".</p> <p>Psykologstillingen bør utvikles i tett samarbeid med bl.a. kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester, PPT, sosialrådgivere på skolene, NAV-veiledere i skolen mv.</p>	<p>Total bevilgning for ordningen er 100 mill. kroner. Kommunen kan søke.</p> <p>Kontakt; jannicke.berg.leknes@helsedir.no 24 16 32 52 og tine.sveen@helsedir.no 24 16 34 82</p>
Avdir	Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler	<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forebygge frafall i videregående opplæring og integrere ungdom i arbeidslivet • få kunnskap om behov for, og bruken av tiltak og tjenester fra NAV i kombinasjon med tilrettelagt opplæring fra fylkeskommunen • prøve ut en modell for tverrsektorielt samarbeid • få kunnskap om omfanget av levekårsproblemer og sosiale problemer blant elever i videregående skole <p>Målgruppe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elever i videregående opplæring som står i fare for å falle ut av videregående opplæring 	<ul style="list-style-type: none"> • Forankret i «Innsats overfor utsatt ungdom», Prop 1. S (2014-2015) Arbeids- og sosialdepartementet • Ett av flere nasjonale tiltak i «Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring». • «På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen» Meld. St. 20 (KD) • Oppfølgingsplan for arbeid og psykisk helse (ASD og HOD) • Utdanningsdirektoratet har i OP 15-14 fått i oppdrag å medvirke <p>Samarbeidsavtale mellom AVdir og Udir,</p>

			<p>mellom Hdir</p> <ul style="list-style-type: none"> • og AVdir • ASD, KD, BLD, HOD: Koordinert embetsoppdrag med mål om økt gjennomføring i videregående skole, Nå 0-24 År <p>Øremerkede tilskudd til stillinger på videregående skoler</p>
Avdir	<p>Samarbeidsprosjekt mellom attføringsbedriftene og oppfølgingstjenesten i videregående opplæring</p>	<p>Målgruppe: Ungdom i OT-målgruppen som står i fare for ikke å gjennomføre videregående opplæring.</p> <p>Målsetting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifisere ungdom i oppfølgingstjenestens målgruppe som har høyest risiko for å bli stående uten arbeid eller utdanning, og gi et tilpasset tilbud om opplæring og/eller arbeid i en attføringsbedrift eller hos annen tjenesteleverandør. • Tilbakeføring til videregående opplæring påfølgende skoleår for å oppnå studie-, yrkes- eller grunnkompetanse innenfor perioden med ungdomsrett. 	<p>Tidsrom: 2015-2017</p> <p>Forankring: Politisk forankret i Fylkesrådet</p> <p>Prosjektleder/følger opp: Fylkesopplæringssjef leder det administrative arbeidet - gjennom prosjektleder ved avdeling for videregående opplæring Utviklingsfylke / NAV-kontor: Nord-Trøndelag fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere eksternt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NAV – viktigste samarbeidspartner • Kommunene • Fagopplæring og opplæringskontor • Andre aktuelle (spesialisthelsetjenesten etc.) <p>Det gis årlig tilskudd til fylkeskommunen i tre år.</p>

Audir	Talenter for framtida	Talenter for framtida er et regionalt prosjekt i Grenland med formål om å forebygge frafall fra videregående opplæring gjennom felles satsing på forebyggende arbeid, tidlig intervensjon og økt samarbeid. Prosjektet er delt inn i en langsiktig og en kortsiktig del. Det langsiktige arbeidet retter seg mot barn og unge i alderen 0-25 år og deres familier og ledes av Fylkesmannen i Telemark. Det kortsiktige arbeidet er forankret hos NAV Telemark og har målgruppe 15-25 år.	Midlene fra Audir gis til fylkesmannen for det langsiktige arbeidet. Det anses som viktig at midlene også ses i sammenheng med andre satsninger og tilskudd innenfor det boligsosiale arbeidet og arbeidet mot barnefattigdom.
Audir (samarbeid med Bufdir, Imdi, Husbanken, Helsedir og Udir)	Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier	<p>Målet med prosjektet er å forebygge fremtidig lavinntekt og sosial arv hos barn i lavinntektsfamilier. Prosjektet er også med på å understøtte ulike direktoraters innsats for økt gjennomføring i videregående skole.</p> <p>Av Dir utvikler nå i samarbeid med tre NAV-kontorer (Søndre Nordstrand, Sarpsborg og Ringerike) en modell for samarbeid og helhetlig oppfølging av familier med utgangspunkt i NAV-kontoret. Det vil være utstrakt samarbeid med andre enheter i kommunen som arbeider med familien Vi benytter eksisterende virkemidler og tiltak i tjenestene som er involvert.</p> <p>Det utarbeides i samarbeid med familien en familieplan der alle familiens medlemmer inngår. Oppfølgingen sentreres rundt arbeid, bolig og økonomi, samt sosial inkludering i barnehage, skole, sfo samt fritidsaktiviteter for barna</p>	<p>Prosjektet inngår i regjeringens strategi mot barnefattigdom 2015-2017. Fafo har foretatt en kunnskapsoppsummering på helhetlige tiltak mot barnefattigdom på vegne av Audir som et kunnskapsgrunnlag for prosjektet. Prosjektet varer i tidsrommet 2015-2018.</p> <p>I fase 1 utvikles modellen i samarbeid med de tre nevnte NAV-kontor. Varighet på fase 1 er 2015-2016. Det er i denne fasen gitt tilskudd til to familiekoordinatorer i hvert kontor.</p> <p>I fase 2 vil den utviklede modellen utprøves på 15 NAV-kontor, med 15 kontrollkontor. Fase 2 går fra 2016-2018. Det ytes i utprøvingskontorene tilskudd til 1,5 familiekoordinatorstillinger pr. kontor, med en forventning om at kontoret selv stiller med 0,5 ressurs.</p> <p>I fase 2 vil forskere foreta en randomisert kontrollert studie (RCT) med fokus på effekt</p>

			av samarbeidsmodell, og effekt av oppfølgingsarbeidet med
IMDi	Jobbsjansen (JS)	JS er et fulltidskvalifiseringstiltak for innvandrere mellom 18-55. Målet er å øke sysselsettingen blant innvandrere som står langt fra arbeidsmarkedet, og som ikke omfattes av andre ordninger i NAV. Deltakere i JS vil få tilbud om norskopplæring/fagundervisning kombinert med arbeidsrettede tiltak, tett helhetlig oppfølging av familie, bolig, helse, utdanning, økonomi osv. Overgang til arbeid eller utdanning (videregående skole og høyutdanning) anses som måloppnåelse.	Det er en permanent ordning og kommuner kan søke tilskudd til et år eller flerårig prosjekt. Det er satt av 87 millioner i 2015 og forslått 97 millioner for 2016.
IMDi	Forsøk med gratis kjernetid i barnehage	Styrke norskkunnskapene til førskolebarn, slik at "alle barn som er født og oppvokst i Norge kan snakke norsk før de begynner på skolen". Tiltaket skal bidra til å øke deltakelsen i barnehage, forberede barna på skolestart, bidra til sosialisering og bedre norskkunnskaper blant minoritetsspråklige barn, styrke de barnehageansattes kompetanse i flerkulturell pedagogikk og språkstimulering, og bidra til at informasjonen til foreldre og kontakt mellom foreldre og barnehage ble bedre.	140 millioner kroner til forsøk med gratis kjernetid i barnehage i 2015. <i>Fra 1. august 2015 er det planlagt innført en nasjonal ordning med gratis kjernetid i barnehage for alle 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt. Ordningen er foreslått forankret i forskrift om foreldrebetaling i barnehager som Kunnskapsdepartementet er ansvarlig for.</i> IMDi vil fortsatt forvalte midler 44,95 mill. til forsøk og utviklingstiltak med aktivitet for foreldre og rekruttering av barn til barnehage
IMDi	Tilskudd til lokal forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme		
Udir	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med	Dette gjelder lærlinger og lærekandidater som av ulike grunner stiller svakt i kampen om lærlingeplasser. Ordningen omfatter også kandidater i forsøksordningen med praksisbrev.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 225 post 70. Tilskuddsmottakere er lærebedrifter. Fylkeskommunen videreformidler tilskuddet

	særskilte behov	Vurdert ut ifra disse elevenes forutsetninger, er erfaringen at det er liten grad av frafall blant de som får hjelp via denne tilskuddsordningen.	til lærebedrifter.
Udir	Tilskudd til bedre språkforståelse blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	Viktig med tidlig innsats for å sikre gjennomføring av grunnopplæringen. Tilskuddet kan benyttes til ekstra språkutviklingstiltak for enkeltbarn eller grupper av barn i barnehage. Kan også benyttes til helhetlige tiltak på tvers av tjenestetilbud, som kan fremme språkutvikling hos minoritetsspråklige barn i førskolealder.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 231 post 63. Tilskuddsmottakere er kommuner.
Udir	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	Bidrar til at barn og unge som søker opphold i Norge får grunnskoleopplæring og/eller videregående opplæring. Legger grunnlaget for at de som får opphold blir i stand til å fullføre sin grunnopplæring.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 225 post 64. Tilskuddsmottakere er kommuner og fylkeskommuner.
Udir	Tilskudd til frittstående grunnskoler og videregående skoler for funksjonshemmede	Dette er skoletilbud som er spesielt tilrettelagt for funksjonshemmede barn og unge, og vil styrke disse elevenes mulighet til å fullføre videregående opplæring.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 228 post 75. Tilskuddsmottakere er private skoler som er godkjent som frittstående skole for funksjonshemmede, med rett til statstilskudd ihht friskoleloven.
Udir	Tilskudd til interesseorganisasjoner for funksjonshemmede	Gjelder tilskudd til tiltak som kan bidra til bedre opplæring for barn, unge og voksne som pga funksjonshemming har særskilte opplæringsbehov. Dette er tiltak som dermed kan bidra til at barn og unge med funksjonshemminger blir i stand til å fullføre sin grunnopplæring.	Ordinær tilskuddsordning. Del av kap. 225 post 74. Tilskuddsmottakere er interesseorganisasjoner for funksjonshemmede.
Udir	Tilskudd til opplæring ved rusinstitusjoner	Tilskuddsordningen skal medvirke til at klienter ved rusinstitusjoner får et helhetlig skoletilbud som kan gjøre de i stand til å fullføre et ordinært opplæringsløp i skole eller	Ordinær tilskuddsordning, kap. 227 post 75. Øremerkede tilskudd til Tyrilistiftelsen/ Hedmark fylkeskommune og til Stiftelsen

		arbeidsliv. Noen av klientene ved rusinstitusjonene er under 24 år.	Fossumkollektivet.
Udir	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	Personer innen kriminalomsorgen som har rett på grunnskole eller videregående opplæring, kan få tilbud om slik undervisning. Undervisningstilbudet kan medvirke til fullføring av grunnskole eller vgo, eller til arbeidskvalifisering. Noen av disse personene med rett til slik undervisning er under 24 år.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 225 post 68. Tilskuddsmottakere er fylkeskommuner.
Udir	Tilskuddsordning for særtilskudd til folkehøgskoler med stor andel funksjonshemmede elever	Gjelder 4 folkehøgskoler som mottar ekstra tilskudd på grunn av stor andel funksjonshemmede elever. Undervisning og opphold ved disse folkehøgskolene kan bidra til at funksjonshemmede elever blir bedre i stand til å fullføre grunnopplæringen og til å kunne kvalifisere seg for arbeidslivet.	Ordinær tilskuddsordning. Del av kap. 253 post 70. Øremerkede tilskudd til folkehøgskolene Lundheim, Peder Morset, Soltun og Ål.
Udir	Tilskudd til Signo grunn- og videregående skole og til Briskeby videregående skole	Signo gir undervisning til døve, hørselshemmede og døvblinde elever, og Briskeby gir undervisning til hørselshemmede.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 227 post 74. Øremerkede tilskudd til Signo og til Briskeby.
Udir	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide vgs	Krokeide er en yrkesfaglig vgs som gir yrkesrettet opplæring til funksjonshemmede. Tilskuddet bidrar til finansiering av internatdriften ved skolen. Noen av skolens elever er under 24 år.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 227 post 71. Øremerket tilskudd til Internatet ved Krokeide vgs.
Udir	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	Gjelder leirskoleopplæring for barn, unge og voksne med psykisk utviklingshemming eller lærevansker.	Ordinær tilskuddsordning, kap. 227 post 62. Øremerket tilskudd til Fjellheimen leirskole.
Udir	Prosjektstøtteordning: Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner for tettere oppfølging av elever med svake	Dette er en satsing for årene 2009-2016. F.o.m. 2016 vil denne satsingen bli sett i sammenheng med Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.

	grunnleggende ferdigheter og høyt fravær. Overgang fra ungdomstrinn til vgo.		
Udir	Prosjektstøtteordning: Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats fra 1.-4. trinn	Dette er en satsing som gjelder fra 2015. Ordningen er øremerket lærerstillinger til undervisning	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.
Udir	Prosjektstøtteordning: Tilskudd til økt lærertetthet	Dette er en satsing for årene 2013-2017. Ordningen gjelder økt lærertetthet i ungdomsskolen.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.
Udir	Prosjektstøtteordning: Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring	Dette er en satsning som gjelder fra 2015.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.
Udir	Prosjektstøtteordning: «Vi sprenger grenser»	Dette er en satsing som skal gjelde for årene 2013-2017. Satsingen gjelder tiltak for økt læringsutbytte for barn og elever med store og sammensatte lærevansker og utviklingshemninger.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.

Oversikt 2 («Utvidet oversikt») Tilskuddsordninger som bidrar indirekte

Direktorat	Navn på tilskuddsordning	Begrunnelse knyttet til mandatet til arbeidsgruppen, tiltak S og T: <i>Utarbeide en oversikt over tilskuddsordninger til innsatser som er ment å bidra til at barn og unge opprettholder tilknytningen til skole og/eller arbeidslivet</i>	Andre opplysninger (enkeltstående tilskudd, øremerket, satsing)
	2.1) Foreldre- og nærmiljøstøtte		

Bufdir	Tilskudd til foreldrestøttende tiltak	<p>Målet med tilskuddsordningen er å gi barn tidlig hjelp gjennom å stimulere kommunene til å iverksette foreldrestøttende tiltak. Hensikten er å hjelpe foreldre til å skape trygge rammer for barnas oppvekst og utvikling i familien ved å bli bevisste på barnas behov og få hjelp til å kunne møte disse behovene på en god måte. Tidlig hjelp til hjemmet i form av foreldreveiledning skal bidra til å forebygge og/eller avverge ulike former for vold og seksuelle overgrep mot barn, og bidra til å skape trygge oppvekstvilkår som legger til rette for positiv utvikling.</p> <p>Med tanke på økonomireglementets avgrensning er dette en tilskuddsordning. Formålet med midlene er i første rekke å forebygge og/eller avverge ulike former for vold og seksuelle overgrep mot barn. En innsats for å skape trygge oppvekstvilkår er sentralt for å opprettholde tilknytning til skole/og eller arbeidsliv, men tilskuddsordningen vurderes i hovedsak å ha en innretning som støtter andre sentrale innsatser. I denne sammenheng anbefales det derfor ikke å ta den med.</p>	<p>Det gis flerårig tilskudd til kommuner. Tilskuddsordningen har et regelverk.</p> <p>Avsatt ramme for 2015: 6, 115 mill kroner, og ordningen ble styrket i RNB med 12 mill kroner.</p> <p>Ca 3,2 mill var bundet opp i flerårige vedtak fra 2014, det var dermed ca 2,8 mill til fordeling.</p> <p>RNB-midler ble utlyst med frist 23 august 2015.</p>
Helsedir.	Kartlegging og utviklingsarbeid om nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse	<p>Hovedmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Gode nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse. <p>Delmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bedre kvalitative utfordringsoversikter på folkehelseområdet som kunnskapsgrunnlag for kommunale plan- og beslutningsprosesser. •Bedre kunnskap om hva som bidrar til livskvalitet og trivsel, og om hvordan folk har det i lokalsamfunnene. •Utvikling av egnede metoder i medvirkningsarbeidet. •Legge grunnlag for konkrete tiltak i samsvar med lokale 	<p>15,7 millioner kroner i 2015 Fylkeskommuner kan søke.</p> <p>Kontakt; Asle.Moltumyr@helsedir.no 24 16 31 69 / 915 48 791, Rolf.Hansen@helsedir.no, 24 16 33 51 og Heidi.Fadum@helsedir.no, 24 16 34 74</p>

		<p>folkehelseutfordringer.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Tilrettelegging for kompetansebygging med regionale utdanningsinstitusjoner om nærmiljø og lokalsamfunnskvalitetens betydning for folkehelse. 	
	2.2) Tjenestestøtte		
Helsedir.	Tilskudd til etablering av rask psykisk helsehjelp	<p>Formålet med ordningen er å stimulere kommuner til utvikling av et behandlingstilbud - Rask psykisk helsehjelp - som en del av det kommunale tjenestetilbudet innen psykisk helse.</p> <p>Behandlingstilbudet retter seg mot mennesker med ulike typer angst, og/eller depresjon av lett til moderat grad, evt. med søvnproblemer i tillegg.</p> <p>Fastlegen vil være en viktig samarbeidspartner, og det bør i hovedsak innhentes samtykke fra bruker til å orientere fastlegen om deltagelse i Rask psykisk helsehjelp. Tilbudet skal for øvrig samarbeide med øvrige kommunale tjenester, DPS/ øvrig spesialisthelsetjeneste, NAV, arbeidsgivere m.v</p>	<p>Beløp 27 millioner kroner.</p> <p>Kommuner kan søke. Ordningen er etablert som et begrenset forsøk.</p> <p>Tilskuddsmottakere kan være enkeltkommuner og bydeler, men det oppfordres også til samarbeid på tvers av kommune- og bydelsgrenser.</p> <p>Ketil Nordstrand, Ketil.Nordstrand@helsedir.no, 24 16 36 50</p> <p>Randi Røed Andersen, Randi.Roed.Andersen@helsedir.no, 24 16 30 91</p>
Helsedir.	Oppfølgingsplan for arbeid og psykisk helse - kunnskapsbaserte mestringskurs	<p>Målet med ordningen er å styrke tilbudet av kunnskapsbaserte forebyggende og behandlende tiltak med jobbfokus gjennom kurslederopplæring av ansatte i helsetjenestene/NAV, slik at mestringskurs som KiD, KiB og DU er tilgjengelig for personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet grunnet problemer med depresjon og/eller belastninger.</p> <p>Delmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Opplæring i metodikk for å tilby mestringskurs er tilgjengelig for ansatte i helsetjenesten/NAV •Flere ansatte i helsetjenestene/NAV har gjennomført 	<p>2,5 millioner kroner</p> <p>Stiftelser, Organisasjoner kan søke.</p> <p>Ketil Nordstrand, Ketil.Nordstrand@helsedir.no, 24 16 36 50</p>

		<p>kurslederopplæring.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Tilbud om kunnskapsbaserte mestringskurs i kommunene. 	
Helsedir.	Jobbmestrende oppfølging: Arbeidsrehabilitering for personer med psykoselidelser (JMO)	<p>Deltakelse i arbeidslivet er knyttet til økt selvfølelse og tilfredshet, og fremmer mestring og sosial deltakelse. Det har ofte vært antatt at arbeid kan medføre skadelig stress som kan forverre psykosesyntomer hos sårbare personer. Studier viser derimot at mange personer med psykoselidelser opplever reduksjon av symptomer ved å være i et arbeidsforhold som er tilpasset deres funksjonsnivå, og at mange kan jobbe til tross for vedvarende symptomer.</p> <p>Mål for ordningen er at flere personer med psykoselidelse kan nyttiggjøre seg sin arbeidsevne gjennom et tilbud om arbeidsrehabilitering slik at de kommer i arbeid og beholder sin tilknytning til arbeidslivet.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bidra til integrering av arbeid som en del av utredning og behandling. •Bidra til nødvendig samarbeid mellom relevante aktører. •Fremme utvikling og spredning av metoder og samarbeidsmodeller, både i statlige og kommunale tjenester, basert på erfaringer og resultater fra effektstudien. 	<p>Kommuner, Statlige/kommunale/Fylkeskommunale bedrifter kan søke. Gjelder kun søkere fra helsetjenesten, men krever samarbeid med NAV. For nye søkere skal søknaden undertegnes av både NAV og helsetjenesten.</p> <p>Beløp; 8 millioner kroner i 2015</p> <p>Kontakt</p> <p>karin.irene.gravbrot@helsedir.no 24 16 39 90</p>
Helsedir	Kompetansetiltak innen psykisk helse- og rusarbeid	<p>Det kan søkes tilskudd til:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Lønnskompensasjon (lønnskutt) for ansatte som tar videreutdanning ved universiteter og høyskoler innen psykisk helse- og rusproblematikk, eller annen type videreutdanning på tilsvarende nivå som anses relevant for psykisk helse og rusfeltet. Videreutdanningen må tilsvare minimum 30 studiepoeng. •Unntaksvis kan det gis tilskudd til reisekostnader 	<p>Kommuner, Fylkeskommuner, Statlige/kommunale/Fylkeskommunale bedrifter kan søke.</p> <p>Kontakt; Erik.Jonassen@helsedir.no</p>

		<p>(reisetilskudd) i forbindelse med utdanning nevnt ovenfor.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Lønnstilskudd til fagskole videreutdanning som anses relevant for psykisk helse- og rusarbeid. •Faglig veiledning. 	
Helsedir	Utprøving av individuell jobbstøtte (IPS)	<p>Målet med ordningen er å bidra til at mennesker med moderate og alvorlige psykiske helseproblemer og rusmiddelproblemer skal komme i ordinært lønnet arbeid gjennom utprøving og implementering av metoden Individuell jobbstøtte (IPS).</p> <p>Bakgrunn</p> <p>Individuell jobbstøtte (IPS) er en kunnskapsbasert tilnærming som internasjonalt viser bedre resultater enn tradisjonell arbeidsrehabilitering for mennesker med alvorlige psykiske lidelser. Opp mot 60 prosent av deltakerne kommer i arbeid, mot ca 5 prosent ved tradisjonell attføring. IPS viser også effekt på helsesituasjonen til deltakerne, i form av færre og kortere sykehusinnleggelses under oppfølgingen.</p>	<p>Statlige mottakere, Kommuner, Stiftelser, Private bedrifter, Organisasjoner, Statlige/kommunale/Fylkeskommunale bedrifter kan søke.</p> <p>Beløp25 mill. kroner i 2015</p> <p>Kontakt</p> <p>Randi.Roed.Andersen@helsedir.no 24 16 30 91</p> <p>Tomi.spehar@helsedir.no 24 16 30 93</p>
Helsedir	Kommunalt rusarbeid	<p>Målet med tilskuddsordningen er å øke kapasiteten i det kommunale rusarbeidet slik at mennesker med rusmiddelrelaterte problemer, alene eller i kombinasjon med psykiske- og eller andre tilleggspolproblemer og lidelser, sikres et helhetlig, tilgjengelig og individuelt tilpasset tjenestetilbud.</p> <p>Bakgrunn</p> <p>Kommunalt rusarbeid spenner over et bredt felt fra forebygging og skadereduksjon til utfordringer knyttet til bolig og opprettholdelse av boforhold, psykososial</p>	<p>Kommuner. Kommuner kan velge å utvikle tiltak og tjenester i samarbeid med andre kommuner, spesialisthelsetjenesten, frivillig sektor eller andre aktører. Kommunen søker på vegne av samarbeidspartnerne, og er økonomisk og adm. ansvarlig overfor Helsedirektoratet.</p> <p>Beløp448,8 mill. kroner i 2015</p> <p>Kontakt</p>

		<p>rehabilitering og behandling.</p> <p>Kapasiteten i det samlede kommunale rusarbeidet står sentralt for å kunne utvikle individuelt utformede og sammenhengende tjenester til målgruppen.</p>	<p>tore.sorensen@helsedir.no 24 16 37 92</p> <p>kari.britt.akre@helsedir.no 24 16 39 93</p>
Helsedir	Nasjonale tiltak for forebygging av selvmord og selvskading	<p>Overordnet mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Forebygge og redusere omfanget av selvmord, selvmordsforsøk og selvskading <p>Delmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •god psykisk helse og mestring i befolkningen •reduert forekomst av selvmord og selvskading i risikogrupper •god oppfølging og ivaretagelse av etterlatte, pårørende og andre berørte •et kunnskapsbasert tjenesteapparat •kunnskapsbaserte strategier <p>Tilskuddet er forankret i Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading 2014-2017 og skal gå til oppfølging av planens mål og målgrupper, tiltak og pågående arbeid.</p>	<p>Statlige mottakere, Stiftelser, Organisasjoner, Statlige/kommunale/Fylkeskommunale bedrifter. Beløp 23 mill. kroner i 2015</p> <p>Kontakt</p> <p>jannicke.berg.leknes@helsedir.no 24 16 32 52</p> <p>tomi.spehar@helsedir.no 24 16 30 93</p>
Helsedir	Tilbud til voksne med langvarige og sammensatte behov for tjenester og barn og unge med sammensatte hjelpebehov innen psykisk helse og rusfeltet	<p>Styrke tilbudet til mennesker med langvarige og sammensatte tjenestebehov gjennom å etablere helhetlige, samtidige og virksomme tjenester fra ulike nivåer og sektorer. Ordningen skal også bidra til utvikling av helhetlige og samtidige tilbud til utsatte barn og unge.</p>	<p>Kommuner, Statlige/kommunale/Fylkeskommunale bedrifter kan søke. Beløp Ca. 202 millioner kroner</p> <p>Kontakt; Tore.sorensen@helsedir.no, 24 16 37 92</p> <p>Kaja.cecilie.sillerud@helsedir.no 24 16 38 95</p>

Helsedir	Etter- og videreutdanning i psykisk helse	Sikre tilgang på kvalifisert personale i psykisk helsevern og relevante kommunale tjenester gjennom etter- og videreutdanningstiltak.	Statlige mottakere, Organisasjoner, Stiftelser. Beløp42 mill. kroner Kontakt; Jin.Marte.Ovreeide@helsedir.no 24 16 39 30
	2.3) Samhandling mellom tjenestene		
Helsedir	Bedre Tverrfaglig Innsats - lokale utviklingstiltak	<p>Hovedmål: Helhetlig og koordinert innsats overfor målgruppen.</p> <p>Delmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Å prøve ut og bidra med kunnskap for å utvikle og tilpasse samarbeidsmodellen, Bedre Tverrfaglig Innsats •Å kartlegge lokale styrker og svakheter knyttet til Tidlig Innsats overfor målgruppen og tjenestenes evne til å fange opp målgruppen •Å utvikle god informasjon om alle lokale tiltak, tjenester og samarbeidsarena, som er relevante inn i samarbeidet •Å utvikle innsatsen i tråd med kjent kunnskap, som bidrar til å oppfylle målene •Å vurdere og styrke formelle strukturer, rutiner og arenaer for tverrfaglig samarbeid <p>Lokale mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Samarbeidsmodellen, Bedre Tverrfaglig Innsats er tilpasset eksisterende innsats lokalt og iverksatt overfor målgruppen •Veilederen, "Fra bekymring til handling" og Rapport fra Helsetilsynet 5/2009, "Oppsummering av landsomfattende tilsyn 2008 med kommunale helse-, sosial- og barnevernstjenester til utsatte barn", brukes 	Bevilgning kr 4,2 mill. Kommunen kan søke.

		<p>som grunnlagsdokumenter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokale styrker og svakheter knyttet til Tidlig Innsats overfor barn, unge, foreldre og familier er kartlagt, analysert og forbedringstiltak er planlagt og iverksatt • Rutiner for kontrolltiltak er planlagt og gjennomføres slik at ledelsen settes i stand til å vurdere den enkelte tjenesteyter og kommunens helhetlige innsats for å forbedre oppfølgingen av målgruppen på dette området <p>Tjenestene skal utvikle og styrke evnen til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Å fange opp de barn, unge, foreldre/familier som trenger ekstra bistand • Å gi god informasjon om tiltak, tjenester og samarbeidsarena i kommunen, som er relevante for brukerne • Å vite hva egen og andre tjenester kan bidra med, som kan være relevante for å gi god hjelp • Å ha en samlet plan for kompetanseutvikling lokalt, som bidrar til bedre oppfølging av målgruppen 	
Hesedir	Kommunale rus-, volds- og kriminalitetsforebyggende koordinatører (SLT-modellen)	<p>Kommunestyret/politirådet har vedtatt at kommunen skal gjennomføre tverrfaglig samarbeid om rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid mellom aktuelle kommunale, regionale og statlige tjenester som; politi, barnevern, barnehager, barne- og ungdomsskoler, videregående skoler, helsestasjon og skolehelsetjenesten (helsestasjon for ungdom), fritidsklubber, BUP m.fl.</p> <p>Det tverrfaglige samarbeidet skal gjennomføres i hht overordnede planer/beslutninger og gjennom en ansatt koordinator.</p>	<p>Kommuner kan søke. BeløpCa. 13 millioner kroner i 2015</p>
Avdir	Tilskudd til aktivisering og	Målet med tilskuddsordningen er å stimulere til utvikling	Det gis tilskudd til prosjekter i regi av

	<p>arbeidstrening i regi av frivillige organisasjoner</p>	<p>av nye tiltak og metoder for aktivisering og arbeidstrening av personer med liten eller ingen tilknytning til arbeidsmarkedet.</p> <p>Målgruppen kan være enkeltpersoner blant langtidsmottakere av sosialhjelp, innvandrere og flyktninger, <u>ungdom i risikosonen</u>, enslige forsørgere, bostedsløse, rusmiddelavhengige og tidligere rusmiddelavhengige, personer med psykiske problemer, personer som har vært innsatt i fengsel.</p> <p>Tilskuddsordningen er i seg selv ikke spisset inn mot frafall i videregående skole eller ungdom spesielt. I praksis er mange av de som får et tilbud i prosjektene unge. Enkelte prosjekter som får tilskudd over ordningen er rettet inn mot ungdom.</p>	<p>frivillige organisasjoner i tre år, med mulighet for forlenging i ytterligere to år.</p> <p>Tilskuddsordningen har et regelverk.</p>
Audir	<p>Områdesatsing i indre Oslo øst</p>	<p>Målgruppe: Utsatte barn, unge og deres familier i Tøyenområdet</p> <p>Hovedmålsetting: Bedre levevilkårene for et utvalg barn, unge og utsatte familier i Tøyenområdet</p> <p>Delmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sosial eksklusjon av barn og unge skal unngås. Familien skal øke sitt inntektsgrunnlag og bli selvhjulpne 2. Ivaretagelse av barn, ungdom og deres familier i krisesituasjon 3. Ivaretagelse av psykisk/mental helse bl. barn/unge og deres familier 4. Trygge nærmiljøet på Tøyen 5. Innsats overfor ungdom som faller ut av 	<p>Leveranse: Utvikle tiltak til barn og unge som en del av satsingen for å bedre levekårene på Tøyen.</p> <p>Tidsrom: Satsingen begynte i 2014.</p> <p>Forankring: Oppdraget er initiert av fire departement - ASD, BLD, KMD, og KUD.</p> <p>Arbeidsgruppedeltakere: HOD, ASD, BLD, KUD, IMDI, Bufdir, Husbanken, Helsedir.</p> <p>Utviklingskontorer:</p>

		videregående skole	Bydel Gamle Oslo og NAV Gamle Oslo. Gis årlig bevilgning over statsbudsjettet
Avdir (i samarbeid med Hdir)	Tilskudd til utprøving av "Individuell jobbstøtte"- (Individual Placement and Support, IPS)	Målet er å bidra til at mennesker med moderate og alvorlige psykiske helseproblemer og rusmiddelproblemer skal komme i ordinært lønnet arbeid gjennom utprøving og implementering av metoden Individuell jobbstøtte, IPS. Målgruppen er mennesker med moderate og alvorlige psykiske helseproblemer og rusmiddelproblemer som ønsker ordinært lønnet arbeid. Unge mennesker prioriteres.	Tilskuddsordningen har et regelverk og det må søkes årlig om midler. Midlene fra Avdir går til kompetansehevende tiltak og forskning.
Avdir (i samarbeid med andre direktorater)	Ungdom i svevet	Mål for arbeidet: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Styrke den lokalpolitiske oppslutningen og forankringen i kommunene om innsats overfor utsatt ungdom, herunder minoritetsungdom. ▪ Styrke det metodiske arbeidet med utsatt ungdom i kommunenes ordinære tjenester, herunder skole, NAV, helse- og omsorgstjenesten, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, kultur, barnevern, bolig og politi. Bidra med tiltak til utvikling av strategi for barn og unges psykiske helse, inkludert rusmiddelproblematikk. ▪ Dokumentere virksomme tiltak og overføringsverdien av disse, og vise hvordan virksomme tiltak kan initieres som en del av tjenestetilbudet i kommunene. 	Samarbeidspartnere: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arbeids- og velferdsdirektoratet ▪ Helsedirektoratet ▪ Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet ▪ Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) ▪ Husbanken ▪ Politidirektoratet ▪ Kriminalomsorgens sentrale forvaltning ▪ Fylkesmannen i Nordland ▪ Universitetet i Nordland KS deltar i styringsgruppa
IMDi	Kommunale utviklingsmidler	Formålet med ordningen er å øke kvaliteten og bedre resultatene i kommunenes integreringsarbeid, med vekt	Kommuner kan søke og det ble innvilget 32 millioner for 2015.

		<p>på opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Tilskuddsordningen skal bidra til å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og skole/utdanning.</p> <p>Tilskudd bidrar til å sikre sammenheng mellom ulike tilbud for kvalifisering/opplæring, ta hensyn til lokale arbeidskraftsbehov og inkludere NAV sitt virkemiddelapparat</p>	
IMDi	<p>Tilskudd til frivillige organisasjoners holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger av unges frihet</p>	<p>Formålet er blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øke forståelse hos foreldre og foresatte for hva tvangsekteskap og alvorlige begrensninger av unges frihet betyr i forhold til barneoppdragelse, inngåelse av ekteskap og familieforhold for øvrig samt konsekvenser. - Bidra til dialog mellom skole og foreldre om utfordringer og bekymringer i oppdragelsen av barn og unge, herunder om ekteskapsinngåelse og/eller kjønnslemlestelse. - Bidra til at unge mennesker blir i stand til å foreta egne valg av ektefelle. - Mobilisere ungdom til selv å bekjempe alvorlige begrensninger av unges frihet, tvangsekteskap og/eller kjønnslemlestelse - Informasjon og veiledning om det offentlige tjeneste- og hjelpeapparat 	<p>Frivillige organisasjoner kan søke og det innvilges 10 millioner i 2015</p>
Udir	<p>Prosjektstøtteordning: Tilskudd til Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring</p>	<p>Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring er tilknyttet Høgskolen i Oslo og Akershus.</p>	<p>En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.</p>

Udir	Prosjektstøtteordning: Tilskudd til Nasjonalt senter for læringsmiljø og adferdsforskning	Nasjonalt senter for læringsmiljø og adferdsforskning er tilknyttet Universitetet i Stavanger.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen.
Udir	Prosjektstøtteordning: Strategi for etter- og videreutdanning av ansatte i PP-tjenesten	Dette er en satsing som skal gjelde for årene 2013-2018.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen
Udir	Prosjektstøtteordning: Kompetanse for mangfold	Dette er en satsing som skal gjelde for årene 2013-2017. Kompetansesatsing på det flerkulturelle området, bl.a. andrespråksdidaktikk, kunnskap om flerspråklighet og flerkulturell pedagogikk. Målgruppen for satsingen er ansatte og eiere av opplæringsløpet fra barnehage til voksenopplæring.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen
Udir	Prosjektstøtteordning: Tegnspråkpakken	Satsingen gjelder videreutdanning i tegnspråk for lærere.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen
Udir	Prosjektstøtteordning: Groruddalsatsingen	Dette er en satsing som skal gjelde for årene 2012-2016. Skoleutviklingsprosjekt i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand.	En prosjektrettet ordning på kap. 226 – Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen
Udir	Årlig bevilgning til statlig pedagogisk støttesystem - Statped	Statped er underlagt Utdanningsdirektoratet, og har til oppgave å støtte kommuner og fylkeskommuner i deres arbeid for å realisere sektormål for grunnopplæringen for barn, unge og voksne med særskilte behov. For barn, unge og voksne med særskilte behov bidrar Statped med tjenester innen utgreiinger og rådgiving, og gir individ- og systembaserte tjenester.	Statped tildeles årlig bevilgning til sine tjenester på kap. 230. Bevilgningen er ikke søknadsbasert. Kommunene/fylkeskommunene søker om bistand fra Statped på system/individ.